

**Міжнародний гуманітарний університет
МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія зі спеціальності Психологія**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Назва освітньої програми	Психологія
Рівень вищої освіти	фаховий передвищий рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач, кандидат психологічних наук, доцент Бедан Вікторія Борисівна	380634037208	beviko@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «**Основи психодіагностики**» спрямована на забезпечення майбутніх психологів теоретичними знаннями та практичними вміннями з основ психодіагностики та здатність застосовувати на практиці психодіагностичний інструментарій, використовуючи здобутки сучасної психологічної науки. Психодіагностика досліджує психометричні основи проведення дослідження, особливості створення психологічного діагнозу та прогнозу, методи психодіагностичного обстеження та особливості діагностики пізнавальних психічних процесів, особистості та темпераменту. Навчальна дисципліна «**Основи психодіагностики**» базується на вивченні здобувачами психології та різних галузей психології, інтегрується з цими дисциплінами; надає можливість здобувачам не тільки оволодіти системою психологічних знань, а й забезпечує формування на цій основі професійно-психологічних вмінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та майбутній діяльності психолога; розкриває нові можливості професійної діяльності психолога, формує нове бачення психологічних проблем

людини, а також надає можливість правильно обирати різноманітні варіанти корегувальних впливів; сприяє осмисленню етапів розвитку психіки, місця людини у світі.

Мета дисципліни «**Основи психодіагностики**» полягає у наданні здобувачам знань щодо основних принципів, етичних норм, психодіагностичного інструментарію, а також формуванні навичок проведення психодіагностичного обстеження.

Передумови для вивчення дисципліни. Базові знання з дисциплін: «Основи філософських знань», «Історія психології» «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Основи наукових досліджень».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «**Основи психодіагностики**» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

ІК Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі у галузі професійної діяльності психолога або у процесі навчання, що передбачає застосування основних психологічних теорій та методів, а також положень і методів інших наук, і характеризується певною невизначеністю умов, нести відповідальність за результати своєї діяльності та контролювати інших осіб у певних ситуаціях.

Здатність вирішувати проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до врахування суспільно-історичних процесів і закономірностей при здійсненні діяльності.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога.

ЗК6. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК4. Здатність надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК5. Здатність організувати та здійснювати психологічно ефективну консультативну діяльність з різними категоріями клієнтів.

СК9. Здатність застосовувати інноваційні цифрові технології, інформаційне та програмне забезпечення для вирішення професійних завдань відповідно до спеціалізації.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Навчальна дисципліна «Основи психодіагностики» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПРН), передбачених освітньою програмою:

ПРН7. Емпатійно взаємодіяти та вступати у комунікацію, логічно формулювати думку, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.

ПРН8. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН9. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

ПРН10. Знати, розуміти та дотримуватись етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН11. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, мати громадянську позицію та високу історико-політичну культуру, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.

ПРН17. Знати і розуміти цінності громадянського суспільства, його сталого розвитку, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПРН18. Вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, володіти культурою мовлення, логічно викладати думки фаховою державною та іноземною мовами.

Завдання навчальної дисципліни «**Основи психодіагностики**»

- розширити світоглядний і професійний горизонт здобувачів в результаті ознайомлення з основами психодіагностики як науки;
- сформувати уявлення про основні закономірності організації та проведення психодіагностичного обстеження;
- ознайомити з концептуальними та методичними основами сучасної психодіагностики;
- сформувати знання щодо нормативних вимог до психодіагностичних методик;
- сформувати знання щодо нормативних вимог до користувачів психодіагностичних методик;
- сформувати навички адекватного ситуації вибору психодіагностичних методик та їх застосування;
- сформувати навички аналізу специфіки використання тестів, стандартизованих самозвітів та проєктивних методик.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

знати:

- теоретико-методологічні засади та принципи психодіагностики;
- категорійно-понятійний апарат науки;
- зв'язок психодіагностики з іншими науками; – історію розвитку психодіагностики як науки та її місце в системі психологічних знань;
- класифікацію психодіагностичних методик;
- основні психометричні характеристики психодіагностичних методик;
- процедуру і зміст постановки психологічного діагнозу;
- етичні та правові основи психодіагностичної роботи;

вміти:

- оперувати понятійно-категоріальним апаратом психодіагностики;
- використовувати методи психодіагностики у власній дослідницькій і практичній діяльності;
- орієнтуватися у різних типах психодіагностичних методик;
- працювати з психодіагностичними методиками;
- планувати психодіагностичний процес у ситуації проведення діагностики;
- підбирати психодіагностичний інструментарій у відповідності до індивідуальних особливостей індивіда та цілей дослідження;
- проводити психодіагностичне обстеження, збирати емпіричні дані, здійснювати обробку кількісних та якісних даних;
- проводити інтерпретацію результатів психодіагностичного обстеження, використовувати отримані результати в подальшій практичній роботі;
- узагальнювати та систематизувати результати психодіагностичних досліджень, представляти їх в наочній формі;
- дотримуватися у своїй діяльності професійно-етичних норм.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
5	150	28	56	66	2	4	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лекц.		прак	сам. роб.	
Тема 1. Психодіагностика – наукова дисципліна та вид практичної діяльності	10	2	4	4
Тема 2. Історія психодіагностики	10	2	4	4
Тема 3. Психометричні основи психодіагностики	10	2	4	4
Тема 4. Психодіагностичне спостереження, бесіда, інтерв'ю	12	2	4	6
Тема 5. Особистісні опитувальники як метод дослідження особистості	12	4	6	2
Тема 6. Психодіагностика темпераменту	12	2	4	6
Тема 7. Психодіагностика рівня тривожності і агресивності особистості	12	2	4	6
Тема 8. Діагностика самооцінки, рівня домагань і мотивації особистості	12	2	4	6
Тема 9. Проективні методи психодіагностики особистості	12	2	6	4
Тема 10. Методи психодіагностики пам'яті і мнемічних властивостей	12	2	4	6
Тема 11. Психодіагностика інтелекту	12	2	4	6
Тема 12. Психодіагностика мислення	12	2	4	6
Тема 13. Психодіагностика міжособистісних відносин	12	2	4	6
Усього годин	150	28	56	66
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі передвищої освіти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у

пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачи отримують, користуючись комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Психодіагностика – наукова дисципліна та вид практичної діяльності 1. Сутність психодіагностики як науки, що зв'язує теорію і практику. 2. Завдання загальної психодіагностики. 3. Взаємозв'язок її з іншими областями психологічної науки. Історія виникнення психодіагностики, етапи розвитку. 4. Области практичного застосування знань з діагностики. 5. Актуальні проблеми та перспективи розвитку психодіагностики	4
2	Тема 2. Історія психодіагностики 1. Передумови виникнення психодіагностики як науки. 2. Історичні передумови виникнення психологічного тестування. 3. Внесок перших дослідників в виникнення тестування. 4. Виникнення окремих напрямків в діагностиці. 5. Зарубіжна психодіагностика в ХХ столітті, етапи її розвитку. 6. Професійно-етичні норми психологічної діагностики.	4
3	Тема 3. Психометричні основи психодіагностики 1. Психологічний діагноз як явище та як процес. 2. Характеристика симптоматичного, типологічного, етіологічного діагнозів. 3. Психологічний діагноз як процес: логіка постанови психологічного діагнозу, процедура, етапи. 4. Процедура проведення психодіагностичного обстеження, інструкція, стимульний матеріал, якісна та кількісна обробка результатів, інтерпретація. 5. Стандартизований (статистичний) та нестандартизований (клінічний) підходи в психодіагностуванні. 6. Проблема вимірювання у психодіагностиці. 7. Формування репрезентативної вибірки. 8. Надійність тестів, її обчислення. 9. Валідність тестів, особливості її визначення і перевірки. 10. Стандартизація і норми тестових показників.	4
4	Тема 4. Психодіагностичне спостереження, бесіда, інтерв'ю 1. Спостереження, самоспостереження. Особливості наукового спостереження 2. Бесіда: індивідуальна, групова. 3. Інтерв'ю, стандартизоване інтерв'ю. Вимоги проведення інтерв'ю 4. Фіксація результатів спостережень та бесіди.	4
5	Тема 5. Особистісні опитувальники як метод дослідження особистості	6

	1. Загальна характеристика особистісних опитувальників. 2. Розвиток особистісних опитувальників. 3. Поняття про особистісні опитувальники. Класифікація особистісних опитувальників. 4. Проблеми використання особистісних опитувальників. 5. Види завдань особистісних опитувальників. 6. Вимоги до конструювання особистісних опитувальників. 7. Особистісні опитувальники рис та їх теоретична основа (особистісні опитувальники Р.Б. Кеттелла). 8. Діагностичне призначання та будова опитувальника. 9. Процедура проведення, обробки та інтерпретації результатів дослідження. 10. Характеристика факторів першого порядку. Характеристика факторів другого порядку.	
6	Тема 6. Психодіагностика темпераменту 1. Вчення П. Б. Ганнушкіна про конституційні психопатії. 2. Класифікація психопатій та акцентуацій характеру підлітків А.Є. Лічко. 3. Теорія акцентуєваних особистостей К. Леонгарда. 4. Особистісні опитувальники Г.Ю. Айзенка для дорослих (EPQ, EPI, MPI).	4
7	Тема 7. Психодіагностика рівня тривожності і агресивності особистості 1. Генеза тривожності 2. Елементи тривоги за Карен Хорні. 3. Особливості діагностики дезадаптивних станів. 4. Діагностика агресивності за допомогою тесту руки Е. Вагнера. 5. Діагностика агресивності за допомогою проективного малюнка «Неіснуюча тварина».	4
8.	Тема 8. Діагностика самооцінки, рівня домагань і мотивації особистості 1. Індивідуальна свідомість та самосвідомість як об'єкти психодіагностики. 2. Методи діагностики індивідуальної свідомості та самосвідомості. 3. Метод «репертуарних решіток» Дж. Келлі. 4. Мотиваційна сфера як об'єкт психодіагностики. 5. Методи психодіагностики мотиваційної сфери особистості. 6. Особливості психодіагностики мотивації в різних сферах суспільного життя.	4
9	Тема 9. Проективні методи психодіагностики особистості 1. Методологічна основа проективних методів. 2. Переваги і недоліки проективних методів. 3. Класифікація проективних методів. 4. Обробка даних та інтерпретація результатів проективних методик. 5. Рисуночні і вербальні проективні тести.	6

10	Тема 10. Методи психодіагностики пам'яті і мнемічних властивостей 1. Пізнавальні, або когнітивні процеси: пам'ять, увага, мислення. 2. Комплексне дослідження пізнавальних процесів. 3. Довільне і мимовільне запам'ятовування. 4. Тестовий матеріал для діагностики пізнавальних процесів.	4
11	Тема 11. Психодіагностика інтелекту 1. Уявлення про інтелект та призначення тестів інтелекту. 2. Теорії інтелекту та підходи до його діагностики. 3. Структура і функції інтелекту. 4. Тести інтелекту та особливості їх використання. 5. Обмеження тестів інтелекту, помилки їх інтерпретації. 6. Емоційний інтелект. Сучасні теоретичні дослідження емоційного інтелекту 7. Моделі і структури емоційного інтелекту. 8. Тести для діагностування емоційного інтелекту. 9. Соціальний інтелект.	4
12	Тема 12. Психодіагностика мислення 1. Поняття про мислення. 2. Мисленеві процеси та операції. 3. Види та форми мислення. 4. Індивідуальні відмінності в мисленні людини. 5. Інтелект людини за Р. Мейлі. 6. Мислення як пізнавальний процес. Його загальна характеристика та зв'язок з іншими психічними процесами. 7. Операції мислення та їх характеристика	4
13	Тема 13. Психодіагностика міжособистісних відносин 1. Соціально-психологічна діагностика. 2. Діагностика внутрішньо-сімейних стосунків. 3. Психолого-педагогічна діагностика у дошкільному закладі та школі. 4. Діагностика міжособистісних відносин. Соціометричний тест Дж. Морено. 5. Міжособистісні конфлікти як об'єкт психодіагностики. 6. Спілкування і його функції (за Б.Ф.Ломовим). 7. Структура спілкування. 8. Модель комунікативного процесу (за Лассуелом). 9. Види спілкування.	4
ВСЬОГО		56

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувачів вищої освіти щодо вивчення дисципліни «Основи психодіагностики» передбачає:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, доповідей тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

ТЕМАТИКА ТА ПИТАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Психодіагностика – наукова дисципліна та вид практичної діяльності Завдання для письмового опрацювання 1. Проведіть порівняльний аналіз методів діагностики суб'єкта в науковій і паранауковій психології 2. Психодіагностика, як практична галузь знань, покликана створювати засоби дослідження, які потрібні для вирішення питань соціальної практики. Які саме? Надайте стисло характеристику. 3. Актуальний стан та перспективи розвитку психодіагностики в Україні. 4. Сфери застосування методів психодіагностики 5. Актуальні проблеми вікової психодіагностики 6. Професійні та аматорські тести: порівняльний аналіз Практична частина Аналіз особливостей і специфіки використання професійних і популярних тестів: • тести діагностики психічних станів і властивостей особистості: 1) шкала самооцінки (Ч. Д. Спілбергера, Ю. Л. Ханіна); 2) визначення спрямованості особистості (орієнтаційна анкета); 3) особистісний опитувальник Г. Айзенка; • популярні тести: 1) Керувати чи підпорядковуватись? 2) Хто я? Що я? 3) Ви вмієте бути щасливим? Теми рефератів 1. Донаукове використання психодіагностичних процедур 2. Особливості становлення психодіагностики на Заході, в СРСР та Україні	4

2	Тема 2. Історія психодіагностики результатів? Завдання для письмового опрацювання 1. Поясніть, чому існує вимога обмеження розповсюдження методик. 2. Провести порівняльний аналіз вимірювальних і клінічних методів психодіагностики. 2. Забезпечення права клієнта на таємницю особистості. 3. Назвіть принципи, що входять до етичного кодексу психолога-діагноста. 4. Охарактеризуйте переваги та недоліки комп'ютерного тестування при проведенні як індивідуального психодіагностичного обстеження, так і групового. Практична частина 1. Специфіка вивчення особистості бібліографічним методом 2. Ознайомлення та аналіз методик діагностики акцентуацій характеру (методика аутоідентифікації акцентуацій характеру Е. Г. Ейдемільера, методика Г. Шмішека, патодіагностичний опитувальник А.Є. Лічко). Теми рефератів 1. Теорія розвитку тестів. Допсихологічні тести, розробка психологічних тестів. 2. Тестологія і психодіагностична практика. Внесок Ф.Гальтона, Д.Кеттелла, А.Біне в становлення тестології. 3. Здобутки вітчизняної психодіагностики початку ХХ ст., недосконалість психотехнічного підходу, розгром педології. 4. Нові напрямки становлення тестології. 5. Проблема психологічної безпеки психодіагноста 6. Вимоги до рівня кваліфікації психолога-діагноста	4
3	Тема 3. Психометричні основи психодіагностики Завдання для письмового опрацювання 1. Надайте відповідь «В чому полягає відмінність між статистичним та клінічним підходом в психодіагностики?» 2. Що таке стимульний матеріал? Назвіть види стимульного матеріалу. 3. Розкрийте сутність поняття «мануал» психодіагностичного інструментарію (методики). 4. Скласти мануал багатофакторного особистісного опитувальника Р. Кеттелла. Практична частина заняття 1. Розгляд прикладів психологічних висновків за результатами проведення психодіагностичних процедур. 2. Складання висновку за даними експериментально-психологічного дослідження. Теми рефератів 1. Діагноз і прогноз (діагностичний висновок, психологічна характеристика, психологічний портрет тощо). 2. Основні умови ефективного використання методів психодіагностики в діяльності практичного психолога. 3. Критерії ефективності практичної роботи психодіагноста. 4. Психодіагностичні завдання і ситуації психодіагностики («ситуації клієнта» і «ситуації експертизи»). 5. Тести в Інтернеті: нові перспективи та проблеми; 6. Комплексна діагностика особистості: сучасний стан проблеми та перспективи вирішення. 7. Проблема використання тестів інтелекту в психодіагностиці	4

	8. Адаптація іноземних тестів.	
4	Тема 4. Психодіагностичне спостереження, бесіда, інтерв'ю Завдання для письмового опрацювання 1. Розробіть текст вступної бесіди, інструкції, перелік запитань (приблизно 10) для вивчення мотивації вступу здобувачів на факультет (наприклад, психології, політології та соціології). Сплануйте вступну бесіду із клієнтом з подальшою презентацією в групі. 2. Визначте закономірності та вимоги організації початкових етапів інтерв'ю 3. Сплануйте спостереження за поведінкою досліджуваного в умовах сприймання різної інформації Теми рефератів 1. Метод бесіди і проблема спілкування в психології 2. Типові помилки спостерігачів-початківців	6
5	Тема 5. Особистісні опитувальники як метод дослідження особистості Питання для самоконтролю 1. Багатофакторні методики вимірювання рис, якостей, особистісних проявів. 2. Характеристика „L” та ”Q” даних. Структура індивідуально-психологічних особливостей особистості у системі „L” та ”Q” даних. 3. Фактори індивідуально-психологічних особливостей особистості другого та третього порядків в „L” та ”Q” даних. 4. 16-факторний особистісний опитувальник Р. Кеттела. 5. Діагностичне призначання та будова опитувальника. Форми А, В, С. 6. Процедура проведення, обробки та інтерпретації результатів дослідження. 7. Проблема достовірності особистісних опитувальників. Питання для самоконтролю 1. Теорії особистості в психодіагностиці. 2. Принципи конструювання особистісних опитувальників і тестів. 3. Тестова діагностика особистості. 4. Особистісні опитувальники і тести та їх класифікація. Завдання для письмового опрацювання 1. Скласти мануал багатофакторного особистісного опитувальника Г. Айзенка 2. Скласти мануал багатофакторного особистісного опитувальника Р. Кеттела. Практична частина 1. Провести дослідження за особистісним опитувальником Г. Айзенка. Опрацювати отримані результати. Скласти індивідуальний профіль та надати інтерпретацію отриманих результатів. 2. Провести дослідження за 16-факторним особистісним опитувальником Р. Кеттела. Опрацювати отримані результати. Скласти індивідуальний профіль та надати інтерпретацію отриманих результатів. 3. Проведіть з випробуванням тест-завдання (ММРІ, СМЛ, СМОЛ), обробіть результати, сформулюйте психологічний діагноз, складіть рекомендації. Зробіть протокол психодіагностичного обстеження. 4. Провести методики діагностики емоційних станів особистості: Тест-анкета «Емоційна спрямованість», нервово-психічної	2

	стійкості (методика «Прогноз», «Методика визначення типу особистості та ймовірних розладів даного типу» Дж.Олдхема і Л.Моріса, Фрайбургський особистісний опитувальник. Опрацювати результати. Надати інтерпретацію. Теми рефератів 1. Види описів особистості: теорії рис, теорії типів, теорії інстанцій. 2. Складові структури особистості (мотиваційно-сміслова, емоційно-вольова, конституційна, актуалізаційно-діяльнісна, когнітивна), їх взаємодія. Карта особистості. 3. Характеристика теорії клінічних типів особистості. Типологічна діагностика. 4. Внесок у становлення психодіагностики Дж. Кеттела 5. Класифікація типів та природа особистості в психологічних теоріях. Теорії особистості, їх типи. 6. Проблема індивідуально-типологічних відмінностей особистості. 7. Порівняльна ефективність в ситуації експертизи та консультування. ММРІ. 8. Правила корекції тестових балів залежно від захисту досліджуваного. 9. Невротичні та психотичні порушення та їх проявлення в профілі ММРІ. 10. Обмеження в застосуванні ММРІ. Зручності та небезпечності автоматизованої інтерпретації профілю.	
6	Тема 6. Психодіагностика темпераменту 1. Які концептуальні особливості створення опитувальника Г. Айзенка? 2. Чому цих основних концептуальних положень виявилось недостатньо для створення автором даної методики і він змушений був її доповнити своїми положеннями. 3. Дайте тлумачення поняттю нейротизм як важливій системній характеристиці особистісних проявів. 4. Що таке «коло Айзенка». 5. Вкажіть на основні пункти застережень при використанні опитувальника та в процесі обробки результатів дослідження. 6. В чому виявились переваги та оригінальність методики, котрі дозволили її ефективно використання і в наш час. Практична частина 1. Провести самотестування і дати інтерпретацію показникам самоопису. На основі одержаних індивідуальних показників зробити необхідні рекомендації щодо корекції небажаних особистісних характеристик чи поглиблення (вдосконалення) потрібних та бажаних. 2. Провести дослідження акцентуацій характеру та темпераменту за особистісним опитувальником Х. Шмішека. Надати інтерпретацію отриманих результатів дослідження. Теми рефератів 1. Порівняння типологічних моделей П.Б. Ганнушкіна, А.Б. Лічко, К. Леонгарда. 2. Типи акцентуації та особливості сприйняття себе (самооцінки).	6
7	Тема 7. Психодіагностика рівня тривожності і агресивності особистості Практична частина 1. Провести дослідження в груповій формі (або попарно в режимі дослідник-досліджуваний) за шкалою тривожності (Спілбергера–Ханіна). На підставі одержаних результатів провести порівняльний аналіз змістових основ методик і спробувати визначити надійність одержаних показників. 2. Провести дослідження в груповій формі (або попарно в режимі дослідник-досліджуваний) використовуючи	6

	психодіагностичний тест-опитувальник «Методика діагностики показників і форм агресії» (тест Басса-Дарки). Проаналізуйте і інтерпретуйте отримані результати. Теми рефератів 1. Тривожність підлітків: фактори ризику, діагностика. 2. Тривожність та невротичний стан особистості	
8	Тема 8. Діагностика самооцінки, рівня домагань і мотивації особистості Практична частина Проведіть психодіагностику самооцінки з використанням психодіагностичних методик (наприклад, тест «Самооцінка особистості» С.А. Будассі, методика САН, САТ, САМОАЛ), що вивчаються, виступаючи в ролі психодиагноста. Обробіть і проаналізуйте отримані результати. Теми рефератів 1. Методики спостереження та експертної оцінки в практиці психодіагностики індивідуальної свідомості та самосвідомості. 2. Проективні методики в практиці психодіагностики індивідуальної свідомості та самосвідомості. Практична частина Робота з методиками: 1) модифікація теста-опитувальника А. Мехрабіана для вимірювання мотивації досягнення: мотив прагнення до успіху і мотив уникнення невдачі (запропонована М. Ш. Магомед-Еміновим); 2) шкала оцінки мотивації схвалення (Д. Крауна, Д. Мароу); 3) модифікація вимірювання мотивації аффіліації (ТМА); 4) дослідження мотиваційної сфери за допомогою методики «ТГФ» (Тест гумористичних фраз), запропонованої А. Г. Шмельовим. Теми рефератів 1. Діагностика навчальних і професійних досягнень. 2. Стендфордський тест досягнень. 3. Вітчизняні тести досягнень. 4. Тести розумового розвитку.	6
9	Тема 9. Проективні методи психодіагностики особистості 1. Яка методологічна основа проективних методів? 2. Уявлення про проекцію в психології і психодіагностиці. 3. Надійність та валідність проективних тестів. 4. Класифікація проективних методик: • конструктивні проективні методики • інтерпретативні проективні методики, • експресивні проективні методики, • імпресивні проективні методики, • конструктивні проективні методики. 5. Безсвідоме та проективні методики. Завдання для письмового опрацювання	4

	1. Особливості проведення й інтерпретації тестів М. Люшера і Г. Роршаха. 2. Вимоги до проведення проєктивних малюнків «Будинок. Дерево. Людина», «Малюнок сім'ї», «Неіснуюча тварина». Практична частина 1. Проведіть з досліджуваним тест-завдання («Малюнок сім'ї», «Будинок. Дерево. Людина», «Неіснуюча тварина»). Обробіть результати, сформулюйте психологічний діагноз, складіть рекомендації. Зробіть протокол психодіагностичного обстеження. Теми рефератів 1. Усвідомлення феномену контрпроєктивності у процесі використання проєктивних методик. 2. Обмеження проєктивних методів діагностики особистості і особистісних якостей. 3. Проблеми реалізації проєктивного підходу в психодіагностиці. Питання для самоконтролю 1. Метод «Незавершені речення»: діагностичне призначення методики, особливості стимульного матеріалу, процедура проведення дослідження. 2. Методика «Незавершені речення» для молодшого шкільного віку: її особливості та специфіка проведення. 3. Методика «Незавершені речення» для підлітків та старших школярів (модифікація С.І. Подмазіна). 4. Використання методики «Незавершені і речення» при дослідженні дорослих. Які дослідницькі завдання можна розв'язувати з допомогою методики Д. Сакса. Завдання для письмового опрацювання 1. Тест фрустрації С. Розенцвейга: особливості проведення, аналізу й інтерпретації. 2. Використання тесту тематичної аперцепції (ТАТ): процедура, аналіз та інтерпретація отриманих даних. 3. Використання тесту Люшера: процедура, аналіз та інтерпретація даних тесту. Практична частина Проведіть з випробуванням або групою піддослідних тест-завдання (наприклад, методика «HAND-ТЕСТ», тест Люшера, методика ТАТ Г. Мюррея), обробіть результати, сформулюйте психологічний діагноз, складіть рекомендації. Зробіть протокол психодіагностичного обстеження. Теми рефератів 1. Вербальні проєктивні методики: межі застосування 2. Метод незавершених речень як інструмент діагностики станів і особистісних якостей людини. 3. Аналіз результатів застосування методу незавершених речень (контент, дискурс- та інтент-аналіз) та форми представлення результатів.	
10	Тема 10. Методи психодіагностики пам'яті і мнемічних властивостей Завдання для письмового опрацювання 1. Практична частина: робота з методиками - «Визначення домінуючого типу запам'ятовування ; - Методика дослідження обсягу словесно-логічної пам'яті ; - Методика вивчення короткотривалої оперативної пам'яті ; - Методика дослідження довготривалої пам'яті ;	6

	- Методика дослідження логічної та механічної пам'яті ; - Методика «Піктограма» (О.Р. Лурія); 2. Сформуйте діагностичну батарею для оцінки продуктивності мнестичної діяльності. Обґрунтуйте використання методик. 3. Підготувати комплекс психогімнастичних вправ для тренування пам'яті. Теми рефератів 1. Специфіка вікових змін пізнавальних процесів упродовж онтогенезу людини. 2. Завдання і функції шкільної психодіагностики психічних пізнавальних процесів.	
11	Тема 11. Психодіагностика інтелекту Питання для самоконтролю 1. Що таке інтелект? 2. Концепція генерального фактору інтелекту. 3. Які вікові норми у вимірюванні інтелекту. 4. Співвідношення понять «розумовий розвиток» і «інтелект». 5. Поняття «інтелект». 6. Поняття «IQ». 7. Будова інтелекту за Г. Айзенком і Дж. Гілфордом. 8. Діагностика інтелекту. Теми рефератів 1. Перші тести вимірювання інтелекту (Дж. Кеттел, А.Біне). 2. Концепція інтелекту Спірмена 3. Еволюція і напрями розробки тестів інтелекту. 4. Проблеми тестування інтелекту дорослих 5. Структура інтелекту по Р. Амтхауера 6. Відносна залежність у вимірюванні інтелекту та творчих здібностей людини. Питання для самоконтролю 1. Відмінність понять «інтелект» і «розумовий розвиток». 2. Які методологічні основи і принципи діагностики інтелекту. 3. В чому полягає відмінність тест Векслера для дорослих і дітей. 4. Тест структури інтелекту Амтхауера. Надати характеристику діагностичних шкал. 5. Характеристика шкал матриці Равена. 6. Характеристика методик діагностики розумового розвитку (Шкільний тест розумового розвитку – ШТРР; Шкала розумового розвитку Біне-Сімона). 7. Тест «Прогресивні матриці Дж. Равена», його субтестова структура. 8. «Тест інтелекту» Д. Векслера, його субтестова структура і галузь застосування. 9. «Тест структури інтелекту» Р. Амтхауера, його субтестова структура. 10. «Культурно-вільний тест» Р. Кеттелла і його субтестова структура. Практична частина	6

	Проведіть з одним досліджуваним або групою тест-завдання (наприклад, який-небудь тест інтелекту Айзенка, Р. Амтхауера, Д. Векслера), обробіть результати, сформулюйте психологічний діагноз, складіть рекомендації. Зробіть протокол психодіагностичного обстеження. Завдання для письмового опрацювання 1. Проаналізувати мультиоціночний опитувальник емоційної компетентності (Emotional Competence Inventory) Д. Гоулмена і Р. Бояциса, Методику діагностики емоційного інтелекту (MEI) М.А. Манойлової. Практична частина Проведіть з тести діагностики емоційного інтелекту «ЕmІn» Д.В. Люсіна та «Емоційний інтелект» М. Холла. Обробити результати та інтерпретувати. Порівняти отримані результати в групі. Теми рефератів 1. Емоційний інтелект: концепції та методики діагностики. 2. Соціальний інтелект: характеристика та методики діагностики. 3. Формування навичок усвідомлення емоцій та основних засобів їх розвитку.	
12	Тема 12. Психодіагностика мислення Робота з методиками: Методика «Тип мислення»; - Дослідження впливу установки на спосіб розв'язання задач ; - Дослідження рефлексивності мислення; - Дослідження аналітичності мислення; - Методики «Складні аналогії» та «Прості аналогії» ; - Методика «Виділення суттєвих ознак». Теми рефератів 1. Індивідуально-типологічні особливості мислення. 2. Інтелект, інтелектуальні здібності та мислення. Практична частина 1. Провести дослідження аналітичності мислення «Четвертий зайвий», «Виключення понять», «Виявлення загальних ознак»; методика «Логічні закономірності» Ліпмана). 2. Провести діагностика логічності мислення «Складні аналогії», «Логіко-кількісні відношення», «Тлумачення прислів'я». 3. Провести дослідження визначення лабільності-ригідності мислення (методика словесного лабіринту; методика «Інтелектуальна лабільність») 4. Провести дослідження рефлексивності мислення. Теми рефератів 1. Умови розвитку творчого мислення. 2. Основні напрямки та критерії розвитку мислення.	6

13	Тема 13. Психодіагностика міжособистісних відносин Питання для самоконтролю 1. Міжособистісні стосунки як об'єкт психодіагностики. 2. Методи та методики психодіагностики міжособистісних стосунків. 3. Діагностика проблем сімейного спілкування. Практична частина 1. Робота з методиками: Соціометричний тест Дж. Морено, Референтометрія, тест Т. Лірі, методика Р. Жіля. Теми рефератів 1. Методики спостереження та експертної оцінки в практиці психодіагностики міжособистісних стосунків. 2. Проективні методики в практиці психодіагностики міжособистісних стосунків. Практична частина 1. Провести методику PARI (Є.Шефер і Р.Белл) (сімейні відносини) та «Задоволеність шлюбом». Обробити та інтерпретувати результати. 2. Провести методику діагностики батьківського відношення (А.Я.Варга і В.В.Столін). Обробити та інтерпретувати результати. Теми рефератів 1. Робота психолога в групах дітей дошкільного і молодшого шкільного віку (особливості діагностики міжособистісних відносин). 2. Фактори, від яких залежить вибір психодіагностичних методик при діагностиці подружніх відносин. 3. Застосування проективних методів з метою психодіагностики подружніх відносин.	6
Всього		66

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль, який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; тестовий контроль знань, робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Психодіагностика як наука.
2. Основні завдання психодіагностики.
3. Зв'язок психодіагностики з іншими науками.
4. Передумови виникнення психодіагностики як науки.
5. Основні історичні етапи становлення психодіагностики.
6. Зарубіжна та вітчизняна психодіагностика в ХХ столітті, основні етапи.
7. Психодіагностичний метод та діагностичні підходи.
8. Тест як основний інструмент психодіагностики. Види психологічних тестів.
9. Психологічний діагноз як явище та як процес.
10. Характеристика симптоматичного, типологічного, етіологічного діагнозів.
11. Особливості та етапи психодіагностичного процесу.
12. Стандартизований (статистичний) та нестандартизований (клінічний) підходи в психодіагностуванні.
13. Етика психодіагностичного обстеження.
14. Проблема вимірювання у психодіагностиці.
15. Формування репрезентативної вибірки.
16. Надійність тестів, її обчислення.
17. Валідність тестів, особливості її визначення і перевірки.
18. Стандартизація і норми тестових показників.
19. Психодіагностичне обстеження.
20. Психодіагностична бесіда.
21. Психодіагностичне інтерв'ю.
22. Поняття особистісного опитувальника. Класифікація особистісних опитувальників.
23. Проблеми використання особистісних опитувальників.
24. Види завдань особистісних опитувальників.
25. Вимоги до конструювання особистісних опитувальників.
26. Проблема достовірності особистісних опитувальників.
27. Особистісні опитувальники та теорії особистості.
28. Поняття Q, L, T – даних в особистісних опитувальниках.
29. Установки на відповіді в особистісних опитувальниках.
30. 16-факторний опитувальник Р.Б. Кеттела: діагностичне призначання та будова опитувальника.
31. 16-факторний опитувальник Р.Б. Кеттела: процедура проведення, обробки та інтерпретації результатів дослідження.
32. 16-факторний опитувальник Р.Б. Кеттела: характеристика факторів першого порядку.
33. 16-факторний опитувальник Р.Б. Кеттела: характеристика факторів другого порядку.
34. Модифікації 16-факторного опитувальника Р.Б. Кеттела.
35. Історія створення опитувальника ММРІ.

36. Загальна характеристика опитувальника ММРІ.
37. Модифікації опитувальника ММРІ.
38. Стандартизований багатофакторний метод дослідження особистості СМІЛ (Л.Н. Собчик).
39. Особистісні опитувальники Г.Ю. Айзенка для дорослих (EPQ, EPI, MPI). Діагностика емоційних станів особистості.
40. Опитувальник САН. Діагностика емоційної спрямованості особистості.
41. Фрайбургський особистісний опитувальник
42. Діагностика темпераменту особистості.
43. Діагностика характеру особистості.
44. Діагностика самооцінки та рівня домагань особистості.
45. Методи діагностики індивідуальної свідомості та самосвідомості.
46. Метод «репертуарних решіток» Дж. Келлі.
47. Діагностика мотиваційної сфери особистості.
48. Особливості психодіагностики мотивації в різних сферах суспільного життя.
49. Особливості діагностики дезадаптивних станів.
50. Діагностика тривожності особистості.
51. Діагностика агресивності особистості.
52. Діагностика агресивності за допомогою тесту руки Е. Вагнера.
53. Загальна характеристика проєктивних методів діагностики. Їх недоліки та переваги.
54. Класифікація проєктивних методів.
55. Обробка даних та інтерпретація результатів проєктивних методик.
56. Рисуночні і вербальні проєктивні тести.

57. Метод незакінчених речень.
58. Поняття інтелекту. Основні теорії інтелекту.
59. Основні індивідуальні відмінності інтелекту.
60. Інтелект і спадковість, інтелект та соціокультурне середовище.
61. Основні методи діагностики інтелекту особистості. Коефіцієнт інтелекту. Вербальні та невербальні шкали інтелекту.
62. Тест інтелекту Айзенка.
63. Тест інтелекту Амтхауера.
64. Тест інтелекту Векслера.
65. Прогресивні матриці Равена.
66. Обмеження тестів інтелекту, помилки їх інтерпретації.
67. Емоційний інтелект. Сучасні теоретичні дослідження емоційного інтелекту.
68. Соціальний інтелект та його діагностика.
69. Методи діагностики мислення та розумових операцій.
70. Методи діагностики пам'яті.
71. Методи діагностики уваги.
72. Соціально-психологічна діагностика.

73. Діагностика внутрішньо-сімейних стосунків.
 74. Психолого-педагогічна діагностика у дошкільному закладі та школі.
 75. Діагностика міжособистісних відносин. Соціометричний тест Дж. Морено.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- **«відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів.** Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

- **«добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів.** Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- **«добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів.** Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- **«задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів.** Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- **«задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів.** Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- **«незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів.** Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- **«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів.** Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бедан В.Б. Основи психодіагностики: навчально-методичні рекомендації. Одеса: Фенікс, 2021. 59 с
2. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. 296с.
3. Белей М.Д., Гоян І.М. Методи психодіагностики: інструментарій та процедурні особливості. Івано-Франківськ, 2010р. – 256с.
4. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика. Навч. посіб для вузів . К.: Ельга Ніка-Центр. 2004. 400 с.
5. Луценко О.Л. Практичні роботи з психодіагностики. Х.: ХНУ ім. Каразіна, 2018.

6. Самошкіна Л. М. Психодіагностика: Навч. наоч. посіб. з мультимедійним курсом /Під ред.чл.-кор. АПН України, професора Е. Л. Носенко. Д.: Вид-во ДНУ, 2018. 448 с.

7. Терлецька Л. Г. Основи психодіагностики. Навчальний посібник. К.:Главник, 2016. –144 с.

Допоміжна

1. Галян І. М. Психодіагностика : навч. посібник. Київ : Академвидав, 2009. 464 с

2. Кузікова С. Б. Основи психокорекції : навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2012. 320 с.

3. Комінко С. Б., Кучер Г. В Краці методи психодіагностики : навч. посібник. Тернопіль : Карт-бланш, 2005. 406 с.

4. Мельничук О. Б. Психологічна діагностика : навч посібник для здобувачів подвійних спеціальностей із спеціальністю «Практична психологія». Київ : Каравела, 2013. 316 с.

5. Моргун В. Ф., Тітов І. Г. Основи психологічної діагностики: навч. Посібник для здобувачів вищих навчальних закладів. Київ: Слово, 2009. 464 с.

6. Психодіагностика особистості підлітка: навч пос / за ред. О. Д. Кравченко, В. Ф. Моргуна. Київ: Видавничий дім « Слово», 2009. 136с.

7. Панок В., Титаренко Т., Чепелева Н. Основи практичної психології : підручник. вид. 2-ге, стереотип. Київ : Либідь, 2001. 536 с.

8. Скребець В. О. Основи психодіагностики : навчальний посібник. Київ : Слово, 2007. 192 с.

Інформаційні ресурси

1. Етичний кодекс психолога України <http://association.com.ua/association/association-normative-base/association-ethic-code-of-psychologist>

2. Наукова періодика України – <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334>

3. Електронні підручники он-лайн «Педагогіка і психологія» – <http://chitalka.info/psy.html>

4. Вісник психології і соціальної педагогіки – <http://psych.kiev.ua/nma-referats/flarefers/lang-1/referat-109/referatpart-4/index.html>

5. Національна парламентська бібліотека України – nplu.kiev.ua

6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – nbuv.gov.ua

7. Державна науково-медична бібліотека України – ukrlibworld.kiev.ua/med4.gntb.n-t.org

8. Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ) – lucl.lucl.kiev.ua.ukrbook.net

9. Українська електронна бібліотека – lib.com.ua -